

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχόν εἰς τὴν κόραν ἡμῶν ὑπερσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀρίστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δρ. 40. Ἐξάμηνος δρ. 22. Τριμηνίᾳ δρ. 12.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου Γρ. Α. 50. Ἀγγλίας, Κύπρου καὶ λοιπῶν Ἀποικιῶν σελίνια 10. Ἀμερικής δολ. 4. Λοιπῶν χωρῶν φράγκα Γαλλία 25. Ἐξέμνηνοι καὶ Τριμηνιοὶ ἀνάλογως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθῆτος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐβριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βασιλικόν

Περίοδος Β' - Τόμος 30ὸς

Ἐν Ἀθήναις, 10 Νοεμβρίου 1923

Ἔτος 45ον - Ἀριθ. 48

Ἡ Μικρὴ Βασιλίσσα

(Μυθιστόρημα ὑπὸ MARIE GIRARDET)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΑ'. (Συνέχεια)

Ὅσοι τοὺς ἐδλεπαν ἔτσι νὰ χρεοῦθον, ὁμολογοῦσαν πῶς δὲν μποροῦτε νὰ γίνητε πῶς ταπεινὸ ζευγάρι.

Στὰ διαλείμματα, μίλησαν πάλι γιὰ διάφορα πράγματα καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ χοροῦ φαινόταν πῶς εἶχαν γνωριστῆ ἀπὸ πολλὸν καιρὸ, τόσο φιλικὰ μιλοῦσαν. Μόνο γιὰ τὴ Βαλκανία, τὸ τόσο λεπτὸ καὶ ἀγαπητὸ θέμα, δὲν εἶπαν τίποτα.

Τὴ ρώτησε γιὰ τὴν ἐργασία της. Τῆς εἶπε πῶς ἡ «ἀγορά» της ποῦχε πουλουθῆ στὴν ἐκθεση, ἦταν σιτὸ σπῆτι του, σὲ μιὰ μεγάλη βιτρίνα καὶ ἔτι κάθε πρωτὴ ἡ χαρὰ του ἦταν νὰ κάθεται νὰ τὴν κοιτάξῃ. Τῆ ρώτησε ἀν' ἐξακολουθοῦσε νὰ φτιάχνῃ κοῦκλες καὶ μετὰ χαρὰ του ἔμαθε ὅτι ἡ μικρὴ πατριώτισσά της ἦταν ἀπασχολημένη τώρα μετὰ τὴ γλυπτικῆ.

Βράδυνασε. Τὰ λουλούδια λιποθυμοῦσαν καὶ ἔγερναν στ' ἀνοηγῶντα, οἱ μουσικοὶ ἦταν κουρασμένοι καὶ τὰ σελόνια σιγὰ-σιγὰ ἀδειάζαν.

«Δὲν μποροῦσε νὰ γίνητε πῶς ταπεινὸ ζευγάρι».
(Σελ. 377, στ. α')

Ὅταν ἔφυγε καὶ ὁ τελευταῖος καλεσμένος, ἡ Ζίνα πλησίασε τὴ Μίλλυ. Μετὰ φωνὴν σιγανὴ καὶ τρεμουλιαστῆ τῆς εἶπε:

— Γιατὶ δὲ μοῦ τόλεγεσ ὅτι οἱ γονεῖς σου περιμέναν τὸν πρίγκηπα;

— Φοβόμουν πῶς δὲ θάθελες νὰ τὸν ἴδῃς, εἶπε ἡ Μίλλυ, καὶ ἔτι γι' αὐτὸ τὸ λόγο δὲ θάρχόσουν σιτὸ χορὸ... Πρέπει ἔμως νὰ ξέρεις, ὅτι ὁ πιστότερος, ὁ θερμότερος ὀπαδὸς σου δὲν κατοικεῖ στὴ Βαλκανία...

Ἡ Ζίνα σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ κοίταξε τὴ φίλη της στὰ μάτια. Δὲν εἶπε ἔμως τίποτα καὶ ἡ δεσποινὶς ντὲ Ρεβῶλ πρόσθεσε:

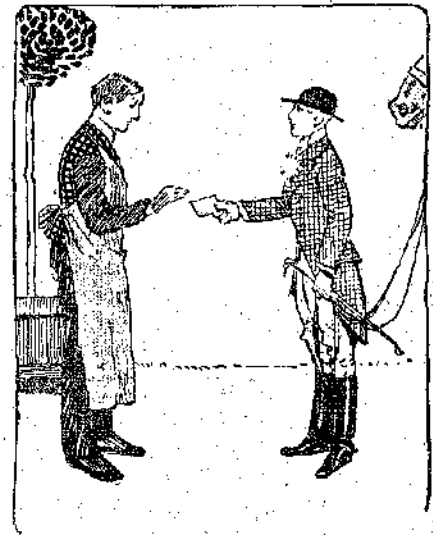
— Αὐτὸς πάντα ἀπεδοκίμαζε καὶ κατέκρινε τὴ συνομιλία πού σὲ ἐδιώξε ἀπ' τὸ θρόνο σου.

Τότε ἡ Ζίνα εἶπε στὴ Μίλλυ, ὅτι ἤξερε αὐτὸν τὸ νέο πρὶν γίνητε ἡ ἀποφινὴ γνωριμία. Τῆς διηγήθηκε σὲ ποιῆς περιστάσεις τὸν εἶχε συναντήσῃ, χωρὶς νὰ ὑποπτεῖται πῶς ἦταν ὁ πρίγκηψ Ἰολάξ...

Αὐτὸς εἶχε ἀγοράσει τὰ ἔργα της, αὐτὸς εἶχε γράφῃ τὸ εὐνοϊκὸ ἐκείνο ἄρθρο σὲ μιὰν ἑφημερίδα τῆς Βαλκανίας, αὐτὸς τῆς παρουσιαζόταν ἀν' ἀπὸ μηχανῆς θεοῦ σὲ κάθε κρίσιμη περίστασι τῆς ζωῆς της καὶ ἔπαιξε ρόλο τόσο εὐεργετικὸ καὶ μυστηριώδη. Τέλος εὐρισκε τώρα τὸ κλειδὸ τοῦ αἰνίγματος, μὰ ἀμέσως νέο πρόβλημα πρόβαλλ' ἐμπρὸς της: ποιά ἦταν ἡ αἰτία αὐτῆς τῆς καλοσύνης, πού τὰ δείγματά της ἀτάθησαν ὡς τώρα τόσο εὐεργετικὰ γιὰ τὴ μικρὴ μας ἡρωίδα;

Τὴν ἄλλη μέρα τὰ κορίτσια ξανάρχισαν τὰ μαθήματα, μὰ ὁ νοῦς των ταξέδευε μακριὰ ἀπ' τὴν ἱστορία καὶ τὴ Φιλολογία. Ἡ κυρία Ἐριὴ εἰδείξε ὅλη της τὴν ἐπιεικεία καὶ δὲ ζήτησε ἀπ' τὴς μαθητρίδες της ὑπερβολικὴ προσοχή.

Ἔχετε παρατηρήσει, μικροὶ μου ἀναγνώστες, πόσο λίγο ἐνδιαφέρεται κανεὶς γιὰ τὸν ἑκατονταετῆ πόλεμο ἢ γιὰ τὴς ἐξστρατείας τοῦ Ἀννίδα, ἔστιν τὴν προηγουμένη μέρα ἔχει διασκεδάσει;... Τὸ πνεῦμα μοιάζει σὰν ἕν' ἀνή-

«Ἐδῶσε στὸν ὑπηρέτη μιὰ κάρτα...»
(Σελ. 378, στ. α')

συχο καὶ δυσυπόταχτο ἄλογο, πού ξεφύγει ἀμέσως μόλις χαλαρώσῃ κανεὶς τὸ χαλινὸ...

Ὅστόσο ὁ πρίγκηψ Ἀλδέρος ντ' Ἰολάξ πήγαινε συχνὰ στὴν Πρεσβεία καὶ ἡ Ζίνα τὸν συνάντησε πολλὰς ἀκόμα φορές. Ἐννοιοῦθε γι' αὐτὸν μιὰ συμπάθεια πού κάθε μέρα καὶ μεγάλωνε.

— Παράξενο, ἔλεγε στὴ Μίλλυ, θαρρῶ πῶς βρήκα ἕνα μεγάλον ἀδερφό, πρᾶγμα πού τόσον καιρὸ ἦταν ὁ καίμὸς μου...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΒ'

Μιὰ ἀνέλπιστη πρότασι

Οἱ μῆνες περνοῦσαν. Αὐτὸν τὸν χρόνον ἡ Ἰβόννη Δεγκράν καὶ ἡ Ζίνα ντὲ Φιροτὰτ ἐργάστηκαν μετὰ ζήλο γιὰ νὰ πάρουν τὸ διπλωμά τους. Ἦρθαν οἱ ἐξετάσεις. Περιττὸ νὰ ποῦμε πόση περιέργεια εἶχε προξενῆται ἡ φήμη ὅτι μιὰ ἀπ' τὴς ἐξεταζόμενες ἦταν βασιλίσσα ἐκθρονησμένη.

Ὅστόσο ἡ Ζίνα ἀπάντησε λαμπρὰ σ' ἕλες τὴς ἐρωτήσεις. Ἡ Ἰβόννη τάχασε μιὰ στιγμή καὶ δὲν ἀπάντησε τόσο καλά. Πέτυχαν ἔμως καὶ οἱ δυὸ καὶ ἡ κοινὴ αὐτῆς συγκλίνησι καὶ ἡ κοινὴ ἐπιτυχία ἦταν ἕνας καινούργιος σύνδεσμος μεταξὺ τους.

«Η κυρία Έριώ έτοιμασε μιά γιορτή για να πανηγυρίσει την επιτυχία τους. Το πρωί της ημέρας που έπρόκειτο να γίνει αυτή η γιορτή, η διευθύντρια ήταν στο παράθυρό της. Μ' έκπληξή της είδε τότε ένα νέο ύψος να σταματά μπρός στο σπίτι της. Μπήκε στην αυλή, κατέβηκε απ' τ' αλγογο και ζήτησε μιάν άκρόαση απ' την κυρία Έριώ. Έδωσε στον υπηρέτη μιά κάρτα με τ' όνομα :

«**Πρίγκηψ Αλβέρτος ντ' Ισλάς**»

«Η διευθύντρια κοίταξε το τετράγωνο χαρτί και δέ μπορούσε να βεβαιωθεί αν ήταν στα σωστά της... Ίσως, για να μην περιμένει κάτω έ βασιλικός επισκέπτης, κατέβηκε βιαστικά τή σκάλα, μπήκε στο γραφείο της, έδειξε ένα κάθισμα στον ξένο και κάθισε κι' αυτή.

Τόν ρώτησε τότε για ποιό λόγο την τιμούσε με την επίσκεψή του.

«Ο νέος, ύστερ' από ένα στιγματικό διαταγμα, κοίταξε με γεμάτο ελκρινία βλέμμα τή διευθύντρια κι' είπε :

— Εξέρω, κυρία, ότι η δεσποινίς ντ' Φιρστάτ σας σέβεται και σας αγαπά. Εξέρω ότι έχει μεγάλη εμπιστοσύνη στην κρίση σας...

Αυτό το προσέμιο ξάρπινε κάπως την κυρία Έριώ. Έκαμ' ένα καταφατικό νόημα, χωρίς να πη τίποτε.

«Ο πρίγκηψ εξακολούθησε :

— Της τόπα πολλές φορές—ίσως το ξέρετε—πόσο λυπάμαι, έγω τουλάχιστο, για τή περιστρεφόμενη την ανάγκασαν ν' αφήσει το θρόνο της Βαλκανίας...

«— Που θέλει να καταλήξει;» συλλογιζόταν η διευθύντρια.

— «Ο πατέρας μου δεν θά δεχόταν να μεταβάλει την παρούσα κατάσταση, είμαι άπολότως βέβαιος... Θάταν περιττό να τή ζητήσω καν... Άλλως τή ζητήμα είναι αν έχω και τή δικαίωμα...»

— «Όπως νάναι, πρώτη φορά η ιστορία θάγραφει παρόμοιο γεγονός...»

— «Ακριβώς, κυρία.

— «Όστε φρονώ ότι τέτοιο ζήτημα δεν μπορεί να γεννηθί.

— Είμαι σύμφωνος. Σκέφθηκα όμως και βρήκα ένα μέσο, τή μόνο, για ν' αποκτήσει πάλι η πριγκήπισσα Ζίνα την περιουσία της, τή θρόνο της, τή βασιλεία της.

— Που είν' αυτό τή μέσο; ρώτησε η κυρία Έριώ, ένθ στα μάτια της διαβάζονταν τή λαμπρό μέλλον που πρόβλεπε για τή μαθήτριά της.

«Ο Αλβέρτος Ισλάς ζητούσε λέξεις να εκφρασθί. Τή θέμα τού φαινόταν δύσκολο και λεπτό.

— Τή μέσο αυτό εξαρτάται απ' την ίδια τήν δεσποινίδα ντ' Φιρστάτ... Αυτή θάποφασίσει. Βασίστηκα σέ σας,

που τή βλέπετε καθε-μέρα, για να σας ρωτήσω αν δεν μισή πολύ τήν οικογένειά μου, αν η καρδιά της είν' ελεύθερη.

Φάνηκε να πήρε μιά ξαφνική απόφαση και πρότρεσε :

— Μ' ένα λόγο : αν ήθελε να γίνει γυναίκα μου.

Κοίταξε καλά τή διευθύντρια, ένθ τή μάγουλά του χλώμιζαν και είπε με άγωνα :

— Δέ μιλάτε, κυρία. Μήπως η δεσποινίς Φιρστάτ έχει δώσει τήν καρδιά της άλλου;...

— Δεν τή πιστεύω, κύριε, αλλά δεν είν' εγώ τή πρόσωπο που θά μπορούσε να τού έμπιστευθί κάτι παρόμοιο... Άφοδ όμως μου κάνετε τήν τιμή να μ' επιφορτίσετε με μιά τέτοια λεπτή υπόθεση, θά προσπαθήσω με τρόπο να εξακριβώσω.

— Θάχετε δηλ μου τήν ευγνωμοσύνη, κυρία. Στην περίπτωση που θά μου επιτραπή να έλπίσω σ' αυτή τήν εδύχια, ο πατέρας μου θά ζήτηση έκ μέρους μου τή δεσποινίδα Φιρστάτ απ' τήν πριγκήπισσα Βαλεντίνα.

«Η κυρία Έριώ κατά βάθος δεν είχε καμμιά άμφιβολία για τήν απάντησή της Ζίνας» κι' είπε στον επισκέπτη χαμογελώντας :

— Θά προσπαθήσω να μάθω ότι σας ένδιαφέρει, κύριε. Νά μένετε ήσυχος.

Τότε όμως δεν μπόρεσε να κρατηθί κι' άρχισε να εξυμνί τή Ζίνα, τήν υπομονή της, τήν ένεργητικότητα της, τή άδάμαστο θάρρος πουχε δείξει στις πιο δύσκολες περιστάσεις, τήν καλή της καρδιά, τόν εύθυμο χαρακτήρα της.

(*Έπεται συνέχεια*)

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

ΔΙΧΩΣ ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΣΚΕΨΗ

«*As τή βάρκα σ'όδ κ'όμα δ'ουου θέλει να τρέξει...*
Κ. ΧΑΤΖΗΟΥΛΑΟΣ

«*Ασε τή βάρκα ελεύθερη,*

δίχως κουπί... Τιμόνι μ'ην κυβερνάς!

«*Η έσπέρα τ'ώρα πουχει γαληνέψει,*

δσε τή κ'όμα φωτεινό

να τήν άταλοζώνει

και να τήν σ'όρειν δ'ουου βολεί,

δίχως βουλή και σκέψη.

«*Ασ τή βάρκα ελεύθερη*

σε άναλαμπή άσημένια

να καταρραπίση τή λευκή

της χάρη... *As γαληνέψει*

ψυχή, σ'άν κι' όλα γύρω μας,

κάθε λαχάρια κι' έννοια

κι' ός σε λιανίση τόνειρο,

δίχως βουλή και σκέψη!

ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΚΑΚΡΙΑΝΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

«Ο Αντρέας Τυπάλδος Λασκαράτος (γεννηθίθηκε σ'όδ Αηξούρι τή 1811, πέθανε σ'όδ Άργοςσέλι τή 1901), όηρηξε όχι μόνο ένας έξοχος ποιητής κι' ένας μεγάλος κοινωνικός Διδάσκαλος, αλλά κι' ένας θαυμάσιος άνθρωπος για τήν άρετή του, τή χρηστότητα, τή φιλαλήθεια, τή σταθερότητα στις ιδέες του, τή θάρρος του. Γι' αυτό η ζωή του μας διδάσκει όσο και τή Έργο του κι' έν' απ' τή ώραιότερα, τή πλέον ένδιαφέροντα πράγματα που έχει γράψει, είναι κι' η Αυτοβιογραφία του (1896). Άπ' αυτή παίρνουμε έδω μερικά χαρακτηριστικά.

Μικρός ό Λασκαράτος ήταν πολύ ζωηρός. Μαζί με άλλα δεκαπέντε Κεφαλλονιόπουλα, ήταν έσωτερικός σ'όδ περίφημο Λύκειο τού λόρδου Γκίλφορντ, σ' ένα χωριό. Ο έφορος τού Λυκείου, ένας Άγγλος, μ'η μπορώντας να ύποψηρι τή θόρυβο που έκαναν τή νύχτα τάτακτα εκείνα παιδιά, κοιμόταν έξω, σ' άλλο σπίτι τού χωριού. Και μόνα τους εκείνα, χωρίς επίβλεψη, χαλούσαν τόν κόσμο περισσότερο. Μιά νύχτα τούς ήλθε η ιδέα να βγουν έξω σ'όδ δρόμους τού χωριού με τή νυχτικά τους, κουκουλωμένα με τή σεντόνια τους σ'άν φαντάσματα. Μπορεί να φαντασθί κανείς τήν έκπληξη και τόν τρόπο τών χωρικών. Άπό τή κακία που έγεινε, ζύπνησε φαίνεται κι' ό έφορος, που τή κυνήγησε και τή γύρισε σ'όδ Λύκειο φωνάζοντας : «Σ'όδ σπίτι! σ'όδ σπίτι!»

Μιά απ' αυτές τις τρέλες λίγο έλειψε να στοιχίση σ'όδ Λασκαράτο τή ζωή. Μιά μέρα, παίζοντας με τάλλα τρελλόπαιδια, έπεσε άνάσκελα από μεγάλο ύψος κι' έμεινε πολλήν ώρα άναίσθητος. Είχε σπάσει τή πλευρά του. Ο πατέρας του τότε πήγε και τόν πήρε σ'όδ Αηξούρι. Έτσι τελείωσε η μ'ητηρία του σ'όδ Λύκειο Και διηγούμενος αυτά όλα προσθέτει : «Σήμερα τή παιδιά μας είναι πιο φρονίμα».

«Όταν γύρισε απ' τή Πόρσι σ'όδ Αηξούρι με τή δίπλωμα τού δικηγόρου, τού χρειάστηκε ένα καλαμάρι, για να γράφη... τή ποιήματά του. Πήγε λοιπόν ναγοράση από ένα μαγαζί, που ήξερε πως πουλούσε πέννες και χαρτί. Άλλά με μεγάλη του έκπληξη ό Αηξουριώτης έμπορος τού καιρούσκελινου τόν άκουσε να τού γυρεύη καλαμάρι.

— Μά τί, τού είπε, σ'όδ μαγαζιά πουλούνε τή καλαμάρια;

— Άλλά που; έκαμε επίσης έκπληκτος ό νέος Λασκαράτος.

— Δεν έχετε σ'όδ σπίτι σας τίποτα σπασμένα ποτήρια;

— Μπορεί...

«Έ, ώρα! Πάρα λοιπόν ένα, βάλε μέσα ένα κομματάκι σφουγγάρι, ρίξε έπειτα μελάκι και να τή!»

«Α! έφώναξε ό Λασκαράτος, δεν τόξερα πως έτσι γίνονται τή καλαμάρια!

Στ'ην Κέρκυρα, διαν σπούδαζε σ'όδ Άκαδημία, —πριν πάη σ'όδ Εδρώπη, —ένγνώρισε και τόν ποιητή Κάλδο, που τόν είχε καθηγητή, και τόν Διονύσιο Σολωμό, που συχνά τόν επισκεπτόταν και, έπως πολλοί άλλοι νέοι, τού διάβαζε τή λογοτεχνία του γυμνάσια.

«Ο μεγάλος ποιητής τήκουγε όλα με προθυμία και τή δόρθηνα.

Μιά μέρα, μπροστά σ'όδ Λασκαράτο, τού διάβασε κάτι τή Ένας νέος, αλλά ό Σολωμός δεν τούκάμε καμμιά παρατήρηση και καμμιά δόρθηση. Τόν ένθάρρυνε μόνο να εξακολούθηση κι' ό νέος έφυγε. Όταν όμως ήλθε η σειρά τού Λασκαράτου, ό Σολωμός άρχισε να τού κάνει χιλίες-δυό παρατηρήσεις και διορθώσεις. Ο Λασκαράτος, σ'ά να ζήλησε λιγάκι τόν άλλον, παραπονέθηκε και τότε ό Σολωμός τού είπε :

— «Ήσυχασε! Σ'όδνω πολλά από τή σύνθεμά σου, γιατί σ' αυτό κάτι βρήσκω νάφήσω. Σ'όδ δικό του όμως δεν βρήκα τίποτα νάφήσω και γι' αυτό δεν έβουσα τίποτα.

Για λίγον καιρό, σ'όδ Αηξούρι, ό Λασκαράτος έκαμε Ειρηνοδίκη. Ήταν τότε τριάντα χρονώ νέος, άντρας κι' όμως έμολογεί πως ήταν ακόμα παιδί και σ'όδ σπίτι του έπαιζε σ'άν παιδί.

Κι'έν' από τή άπαρημένα του παιχνίδια ήταν οι γάτες. Τις κυνηγούσε π'όδ έν' άρμάρι, όπου έστηγε όρθια διάφορα κόσκινια, και τις άνάγκαζε να τή πηδήσουν. Γάτες και κόσκινια έπεφταν τότε χάμω με μεγάλο θόρυβο.

«*As μ'η τόν κατηγορήση κανείς, λέει, για σκληρότητα π'όδ τις γάτες, γιατί αυτές δεν πάθαιναν τίποτα. Μόνο τή κόσκινια έσπαζαν καθώς έπεφταν, π'όδ μεγάλη φόρκα τής μητέρας τού...*

«*Έπαιζε ακόμα και μ' ένα ώραίο κυνηγετικό σ'όδλο που είχαν σ'όδ σπίτι. Τόν έφάσκινινα σ'ά μωρό κατά τή μόδα τού τόπου: έπειτα τόν έπερνε σ'όδ άγκαλιά του και τόν έτάζε πανάδα μ' ένα κουταλάκι! Η χάρη, λέει, με τήν όποια ό σ'όδλος δεχόταν αυτή τήν περιποίηση, τόν έγέμιζε χαρά.*

Κάποιος τώρα, διαβάζοντας αυτά τάσυμβίβαστα με τήν ήλικία και τή θέση τού Λασκαράτου, θά μπορούσε, λέει, να κατηγορήση τούς γονείς του πως έκαμν να διορισθί. Ειρηνοδίκης ένα «παλιόπαιδο». Κι' όμως όχι. Ποτέ δεν παραπονέθηκε κανείς γι' απόφαση τού Ειρηνοδίκη Λασκαράτου. Κι' ό

μεγάλος άνθρωπος προσθέτει τή μεγάλη αυτή άλήθεια : «Για να βγίη μιά άδικη απόφαση, χρειάζεται τέχνη και πονηρία. Άλλά μιά δίκαιη απόφαση είναι τή ευκολότερο πράγμα τού κόσμου».

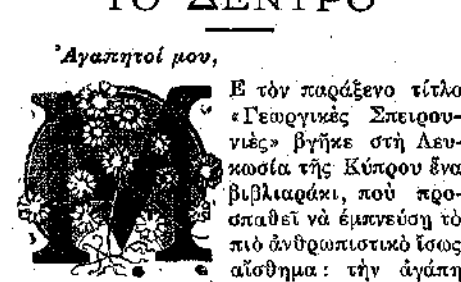
Τή βγάξει δηλαδή κι' ένα παιδί που παίζει ακόμα με τις γάτες και με τούς σ'όδλους...

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ

Αγαπητοί μου,

Ε τόν παράξενο τίτλο «Γεωργικές Σπειρουνίες» βγήκε σ'όδ Λευκοσία τής Κύπρου ένα βιβλιαράκι, που προσπαθεί να έμπνεύση τή πιο άνθρωπιστικό ίσως αίσθημα : τήν αγάπη

σ'όδ Δέντρο, σ'όδ φυτό, σ'όδ πρσιονίδα, σ'όδ κήπο, σ'όδ δάσος, σ'όδ έσοχή, σ'όδ φύση. Τόγραψε ό κ. Α. Κλόκκαρης, ένας γεωπόνος. Β. Έπόκτης τής Γεωργίας σ'όδ Κύπρο, άνθρωπος που έχει αυτό τή αίσθημα σ'όδ ύπερτατο φαίνεται βαθμό. «Αγαπή τή Δέντρο. Κι' όση είναι η αγάπη τού γι' αυτό, τόσο και τή μίσος τού για κείνους που, άπονοι κι' άσορογοι, τή καταστρέφουν. Σ'όδ στόμα ενός γεωργού βάσει κατάρξ φρικτές έναντίον τών έθροδών τού Δέντρου. Φαίνεται όμως πως ό ίδιος τούς καταριέται έτσι μεσ' απ' τή βαθύτερα τής ψυχής τού. Άκούστε, παραδείγματος χάρη, λίγο από τήν «Κατάρρα τού Γέρο-Νικόλα» :

«Τρέβετε, έλάτε, Χριστιανοί, να ιδήτε τή μεγάλο κακό που μούγεινε! Γογατιστός, Χριστέ μου, σέ παρακαλώ νάγροικήσησ'όδ αυτό που θά σου πη απ' τής καρδιάς τού τή φύλλα ό γέρο-Νικόλας ό άσπρομάλλης, αυτός που όσημωσε τή μαλλιά τού μέσα στις δεντροφυτίες.

«Μοδκοφαν τή δέντρα μου! Ο Θεός να κόψη τή χρόνια τού άτουνοού που μού τάνοψε! Φιλία κι' όχεντρες να τόν περιζώνουν και να τόν διαγάνουν. Έτσι μόνο θά πάρη κι' αυτός μιά μικρή ιδέα τού μεγάλου κόνου, τού άλάλητου, που δοκίμασε σήμερα η ψυχή μου...

«Τρέβετε κι' έλάτε, Χριστιανοί, να ιδήτε πως κατόνησαν τή κληματαριές μου, τής όμορφές μου κληματαριές, που έκαναν τή μεγάλα, τή ματσα και τή κεχημπαρένια σταφύλια! Τις κατόνησαν σύρριετα ως σ'όδ χόμα! Όσα δάκρυα χύσανε οι κληματαριές μου, τόσα να χύσουν κι' αυτοί στις μάδρες φυλακές που θά τούς κλείσουν!...»

Κι' έτσι εξακολουθεί ό γέρο-Νικόλας, δυό τρεις σελίδες ακόμα, να παινεύη τή όμορφη, τή «ευγενικά» τού δέντρα και φυτά και να καταριέται μ' όλες τής συμφορές και μ' όλα τή μαρτυρία, τούς κακούργους που τού τάνοψαν.

Μά κι' η γριά-Νικόλαινα που τόν σκενοτάρει, δεν πάει παρακάτω. Άκούστε και μερικά κατάρξ τής γριάς : «Φοτιά, σ'όδ φουνας, κατακλυσμός κι' ανταρσία πέρα-

σαν από τή χτήμα μου και μού τή εήμαξαν...Νά σου ξεροζωθί η γλώσσα, όπως ξεροζωσες τής όμορφες γαρουφαλιές μου και τής μυρισμένες μου τριανταφυλλίες!... Ποτέ να μ'η γελώσες, ποτέ να μ'η νούσσης μέσα σου χαρά, γιατί τής λεμονιές μου πουχυναν εύωδιά σέ τρία μιλλια και τής πορτοκαλλιές μου που κατέβασαν χιλιάδες φρούτα, μού τής γέμισες πληγές και τσοκουριές...» Κι' έτσι εξακολουθεί για όλα τή μυριστικά και τή όμορφοφά τού εμαγμένου κήπου τής κι' η γριά...

«Υπερβολικά» θάλεγε κανένας. Μά προλαμβάνοντας, ό συγγεφεός παρακάτω δικαιολογείται. «Για να καταλάβης, λέει, φίλε άναγνώστη, αν έχω δικίο να μιλώ έτσι έναντίον αυτών που καταστρέφουν τή δέντρα, συλλογίσου πως πάρα πολύ συχνά, ως έκ τού επαγγέλματός μου, είμαι άποχεωμένος να επισκέπτομαι ελαιώνες και δεντροκόηπους, με δέντρα ξεροζωμένα, άποχεωμένα, κομμένα, που όταν τή βλέπει κανείς τού σφίγγεται η καρδιά...» Και πάλι στον έπίλογο : «Ευτύχησε ποτέ να ιδής άνθρακο να χαιδέη, με τόν ίδιο παράλληλα τρόπο που ένας άλλος χαιδέει τή παιδί τού η ένα όμορφο κατοικίδιο, —να χαιδέει με τή βλέμμα, με τήν άφή ένα δέντρο, είτε δικό τού είτε κα' ξένο; Άν δεν σου έτυχε σ'όδ ζωή σου να ιδής μιά τόσο όμορφη σκηνή, σέ βεβαίω πως τίποτα δεν είδες! Άνθρακος να χαμογελά π'όδ τή Δέντρο, να τού μιλέ, να τή άγκαλιάξη, να τή χαιδέη. Μά φαντάστηκε ποτέ τίποτα θειότερο, μεγαλοπρεπέτερο απ' αυτό;...»

Αυτό είν' άλήθεια. «Όλοι όσοι γνωρίζουν τή δέντρα από κοντά, όσοι τή φυτεύουν, τήναιρέφουν και τή περιποιούνται, έτσι τήγαπούν, σ'άν έμφύχα όντα, και τή δική τους και τή ξένα. Κι' διαν ύπάρχουν άνθρωποι που αγαπούν έτσι τή δέντρα, δεν είναι κακούργοι άξιοι κάθε τιμωρίας και κάθε...κατάρξ, έκείνοι που τή καταστρέφουν; Και πάλι, πόσο έχουν δικίο έκείνοι που τήγαπούν και πόσο άδικο έκείνοι που τή έχθρεύονται, δεν είναι άνάγη να τή δείξη κανείς με συλλογισμούς. Ότι τή Δέντρο είναι πλάσμα ζωντανό, ώραιο και χηρήσιμο, τή έξερουν και τή μικρά παιδιά. Κι' ό τέλειος άνθρωπισμός απαιτεί να τήγαπύ κανείς κι' αυτά, όπως όλα τή όραία, τή χηρήσιμα και τή ζωντανά πλάσματα. Τή βιβλιαράκι τού κ. Κλόκκαρη, μ' όλες τόν τής ύπερβολές, έχει μεγάλη παιδαγωγική αξία: έμπνεύεται από ένα έξοχος άνθρωπιστικό αίσθημα κι' αυτά προσπαθεί να έμπνεύση. —Όχι βέβαια σ'όδς κακούργους που κανει τή δέντρα, αλλά σ'όδς καλούς ανθρώπους, που χρεαστούν να τή προφυλάγουν και να τή ύπερασπίζονται.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ρ Η Τ Α

«Η διασκέδαση σου λίγη και πολλή νάναι η δουλειά σου. Ούτε ώρα μ'η σου φύγη. Άπ' τή τού τή μάθημά σου. Κι' η φροντίδα τού σχολείου. Ή, όπως λένε σ'όδ χωριό : «Χόρσες, κυρά-Μαριά, Μά έχε κ' έννοια τού σπιτιού».

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,

ΠΡΟΣ ΤΑΚΤΙΚΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΝ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙΑ ΤΟ 46^{ON} ΕΤΟΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ 1924

Ένα σπουδαίον ζήτημα πού έπρεπε να κανονισθῆ πρὸ παντός. — Μία μικρὰ ἀξίησις τῆς συνδρομῆς ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ ζητήματος. — Ἡ ἐμφάνισις τῆς Διαπλάσεως. — Καλὸ χαρτὶ σχετικῶς καὶ καλὸ τύπωμα ἀπολύτως. — «Οἱ Βαπτιστικοὶ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος». — Ἡ «Ἀνθούλα». — Καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπὰ. — Τὸ Ξεσπάθωμα.

ΚΑΘΕ χρόνο, αὐτὸν τὸν καιρὸ, συνηθίζω, μαζί με τὴν Πρόσκλησιν γιὰ τὴν ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς, νὰ σᾶς λέω τὰ Νέα τοῦ ἐρχομένου ἔτους, τί μυθιστορήματα θὰ δημοσιεύσω, τί καινοτομίαι θὰ κάμω καὶ καθέξῃς. Φέτος μὴν περιμένετε τέτοια! Γιατὶ ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸ με ἀπασχόλησε φοβερὰ ἓνα πρόβλημα, ἓνα ζήτημα, πού κατανοήθηκε σχεδὸν ἄλυτο: **Ἡ ἐμφάνισις τοῦ φύλλου καὶ ἡ τακτικὴ του ἐκδόσεως.** Πρέπει νὰ ὁμολογήσετε ὅτι σπουδαιότερο δὲν

ὑπάρχει αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο γιὰ ἓνα περιοδικό: νὰ τυπώνεται καλὰ καὶ νὰ βγαίνει στὴν ἡμέρα του. Ἐ, αὐτὸ τὸ ἀπλοῦστατα, τὸ στοιχειώδες, χρόνια τώρα, δὲν μπορούσα νὰ τὸ καταφέρω. Με τοὺς πολέμους, βλέπετε, ὅλες οἱ δυσκολίες παρουσιαζόνταν. Πότε ἔφταιγε τὸ χαρτὶ πού ἦταν καὶ δὲν μπορούσα νὰ βρῶ καλύτερο παρὰ σὲ τιμὲς ἀφάνταστες. Πότε ἔφταιγε τὸ πιεστήριο τοῦ Τυπογραφείου πού χαλοῦσε καὶ δὲν ἦταν τρόπος νὰ διορθωθῆ. Πότε τὸ ἀνακάτωμα κι' ἡ φθορὰ τῶν στοιχείων, πού δὲν ἦταν εὐκόλως νὰ αντικατασταθοῦν. Πότε οἱ ἀπεργίες τοῦ γκαζιῦ, τοῦ ἡλεκτρικοῦ, τῶν ἰδίων τῶν τυπογράφων κτλ. Ἔτσι βρασνίζομουν ὅλα αὐτὰ τὰ δύσκολα χρόνια, κι' ἐνῶ ἐξέδευα τὰ δεκάκλιμα ἀπὸ ἄλλοτε, ἐβγαίνε ἓνα φύλλο πού ἐγὼ ἢ ἴδια σιχαίνομουν νὰ τὸ βλέπω, —στραβό, κουτσό, ξέξασπρo, μισοσβυσμένο, —κι' αὐτὸ πάλι ὄχι τακτικό, ὄχι στὴν ἡμέρα του.

Ἀλλὰ τέτοια κατάσταση δὲν μπορούσε πιά νὰ ἐξακολουθήσῃ! Θὰ προτιμοῦσα νὰ διακόψω ὅλως διόλου τὴν ἐκδόσῃ μου. Κι' ἐσκέρθηκα ὅτι με **κάθε θυσία** ἔπρεπε νὰ κανονισθῆ καὶ νὰ θελιωθῆ. Πρῶτα-πρῶτα λοιπὸν ἔφερα χαρτὶ ἀπ' εὐθείας. Τί μου κόστισε, μὴν τὰ ρωτᾶτε ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἡ παραγγελία ἔγινε καὶ προπληρώθηκε ἔταν ἡ λίρα εἶχε 433 δραχμῆς! Ἀλλὰ θὰ ἔχω τὸ χαρτὶ μου, ἴσιο, ἄσπρo, στιλπνό, καλὸ, καλύτερο ἴσως ἀπ' ὅλων τῶν ἄλλων περιοδικῶν. Κι' ἔπειτα ἀποφάσισα νὰ φῆσω πιά τὰ μικρὰ Τυπογραφεῖα, πού στὰς Ἀθήνας δὲν μποροῦν οὔτε τὰ στοιχεῖα τοὺς νὰ κανονίσουν, γιατί τώρα εἶναι ἀκριβότατα, οὔτε τὰ παιτούμενα μηχανήματα καὶ τοὺς ἀναγκαίους ἐργάτες νὰ ἔχουν, καὶ νὰ μεταφερθῶ σ' ἐν' ἀπὸ τὰ μεγάλα, τὰ πλούσια, τὰ τέλεια, πού ἔχουν ὅτι χρειάζεται. Κι' ἂν δὲν τὸ κάνα πρῶτῶτα, εἶναι γιατί καὶ τὰ Τυπογραφεῖα αὐτά, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου, εἶχαν ἐλλειψὴν ἐργατῶν καὶ δὲν δεχόνταν περιοδικὰ με τὴν ὑποχρέωση νὰ τὰ βγάλουν τακτικὰ στὴν ἡμέρα τους.

Ἐννοεῖται ὅμως πὸς τὰ μεγάλα Τυπογραφεῖα εἶναι πολὺ ἀκριβότερα ἀπὸ τὰ ἄλλα. Ἀλλὰ σᾶς εἶπα: ἔπρεπε ἢ νὰ κανονισθῶ ἢ νὰ διακόψω. Κι' ἐπιτόμησα τὸ πρῶτο, βασισμένη στὴν ἀγάπη σας. Εἶπα δηλαδῆ: Ἄν ἀυξήσω λίγο τὴ

συνδρομὴ τοῦ ἐπισημοῦ, ὥστε νὰ καλυφθῆ ἓνα μέρος τοῦλάχιστο τῆς πρόσθετης δαπάνης γιὰ τὸ καλὸ χαρτὶ καὶ τὸ καλὸ Τυπογραφεῖο, κανέναν ἀπὸ τοὺς φίλους μου δὲν θὰ πῆ ὄχι. Τί εἶναι πέντε δραχμῆς τὸ χρόνο παραπάνω γιὰ τὸν καθένα; Τίποτα! Ἔτσι ἡ συνδρομὴ τοῦ ἐσωτερικοῦ, με τὴ συγκριτικὴν ὑμῶν, εἶμαι ἐσθαλα, ἀπὸ 35 δρ. γίνεται

ἡ Ἔτησια	δρ. 40,
ἡ Ἑξάμηνη	» 22,
ἡ Τρίμηνη	» 12.

Ἡ συνδρομὴ ὅμως τοῦ ἐξωτερικοῦ πρὸς τὸ παρὸν μένει ἡ ἴδια, γιατί εἶναι ἀρκετὴ ὅσο τὸ ξένο νόμισμα εἶναι ἀρκετὰ ὑψωμένο. Ἀργότερα, ἂν πῶς τὸ φράγκο πολὺ, θὰ ἴδωμε.

Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι τὸ κυριώτερο ἀπὸ τὰ Νέα τοῦ 1924. Θὰ πληρώνετε κάτι παραπάνω, ἐλάχιστο, ἀλλὰ θὰ ἔχετε τὸ φύλλο σας τακτικὰ καὶ, ὅσο μπορεῖ νὰ γίνῃ σήμερα, **κομρὸ κι' ὄρατο** τυπογραφικῶς. Ἀλλὰ, καθὼς σᾶς εἶπα, μὴν περιμένετε κι' ἄλλες καινοτομίες, ἀφοῦ αὐτὴ με ἀπορρόφησε τόσο. Ὅσο γιὰ τὴν ὕλη πού θὰ δημοσιεύσω τὸ 1924, — **ἔτος 46ον, τόμος 31ος**, —μπορεῖτε νὰχετε κάθε ἐμπιστοσύνη πὸς θὰ εἶναι με τὴν ἴδια τουλάχιστο ἐπιμέλεια κι' ἐπιτυχία διαλεγμένη. Καὶ γιὰ νὰ πάρητε μιὰ ἰδέα, ἀρκοῦν οἱ τίτλοι τῶν δύο νέων μου μυθιστορημάτων. Ὅπως ξέρετε, τὸ πρῶτο θὰ εἶναι

«Οἱ Βαπτιστικοὶ τοῦ Μ. Ναπολεόντος»

ἔργο τοῦ λοχαγοῦ Danrit, ἀπὸ τὴ σειρά τῆς θαυμαστῆς ἐκείνης «Ἱστορίας μιᾶς Στρατιωτικῆς Οἰκογένειας», με ὄρατιότερες —καὶ κκλοτυπωμένες τώρα πιά— εἰκόνες, κατὰ μετάφραση τοῦ τακτικοῦ μου συνεργάτη κ. **Μιχ. Α. Στρουσινοπούλου**. Τὸ δὲ δεύτερο, πού τὸ φύλαξα νὰ σᾶς τὸ πῶ μόνο σήμερα, θὰ εἶναι

«Ἡ Ἀνθούλα»

τὸ ἀθάνατο ἀριστοῦργημα τῆς Γαλλίδος μυθιστοριογράφου **Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΪΗ**, ἓνα ἔργο πού δὲν εἶναι μόνο γιὰ παιδιὰ, ἀλλὰ γιὰ ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογένειας. Ἡ «Ἀνθούλα» πρωτοδημοσιεύθηκε στὴ «Βιβλιοθήκη» μου πρὸ 40 ἐτῶν κι' ἔκαμε τότε ἐντύπωση, εἶχε τέτοια ἐπιτυχία, ὥστε σὲ λίγον καιρὸ ἐξαντλήθηκαν 10,000 ἀντίτυπα! Ἀπὸ τότε τὴν ζητοῦσαν καὶ δὲν τὴν ἔβρισκαν. Ἔτσι ἀποφάσισα νὰ τὴν ἐαναδημοσιεύσω στὸ φύλλο. Ἀλλὰ κατὰ νέα μετάφραση, γιατί φυσικά, ἄλλη γλῶσσα γράψαμε τὸ 1886. Περισσότερα γι' αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα δὲν σᾶς λέγω. Ὅταν θὰ ἴδῃτε μεθαῦριο τὴν ἀρχὴν του, ὅταν θὰ ἴδῃτε καὶ τίς πρῶτες του εἰκόνες, θὰ ἐννοήσετε ἀμέσως τί ἀπόλαυση θὰ ἔχετε ὅλο τὸ χρόνο.

Ἐννοεῖται, ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1924 θὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ κ. Φαῖδων τὰς «Ἀθηναϊκὰς Ἐπιστολάς» του, ἡ κυρὰ-Μάρθα τὰ νηπιακά της καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ συνεργάται μου, τακτικοὶ καὶ ἐκτακτοί, τὰ ὄρατα τοὺς διηγήματα καὶ ποιήματα. Θὰ γίνουιν ἐπίσης ὅλοι οἱ Διαγωνισμοί —καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπὰ.

Τί ἄλλο θέλετε γιὰ νὰνανεώσετε τὴ συνδρομὴ σας; Καὶ τί ἄλλο θέλετε γιὰ νὰ ξεσπαθώσετε; Ἄ, τὸ Ξεσπάθωμα δὲν

πρέπει φέτος νὰ κοπᾶσῃ καθόλου. Ἀπεναντίας εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ ζωηρότερο παρὰ ποτέ. Γιατὶ αὐτὸ πρέπει νὰ ξέρετε: Ἡ μικρὴ ἀύξηση τῆς συνδρομῆς δὲν ἀρκεῖ νὰ καλύψῃ ὅλα τὰ ἐξόδα πού ἔχω τώρα. Μόνο ἓνα γενναῖο Ξεσπάθωμα θὰ τὸ ἔκανε.

Λοιπὸν ἐμπρός! Ἡ 1ῃ Δεκεμβρίου, πού ἀρχίζει ὁ νέος μου χρόνος κι' ὁ νέος μου τόμος, ἔφτασε. Σᾶς περιμένω ὅλους κι' ὅλες. Καθένας καὶ καθεμὰ με τὴ συντροφιά του, —μικρὴ ἢ μεγάλη, ὅση πιά μπορεῖ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΓΥΡΕΥΟΝΤΑΣ ΤΥΧΗ...

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΚΕΦ. ΣΤ'. (Συνέχεια)

— Με συμπαθῆς, παπὰ μου, πού κλαίω ἔτσι, ἔλεγε με ἀναφυλιτὰ, μὰ τὰγαπῶ τόσο τὸ παιδάκι μου, τὸ κακόμοιρο τάρφανό μου, πού τὸ τρώει ἡ ξενιτειά!... Καὶ ν' ἀκούω τώρα τόσα καλά, Δόξα σοὶ ὁ Θεός! Ἐλα, παπὰ μου, διάβασε καὶ τὰ ρέστα, νὰ μάθω... Μοῦ πέρασε, δὲν κλαίω πιά...

Ἔτσι ἐξακολούθησε καὶ τελείωσε τὸ διάβασμα κι' ἡ κυρὰ-Σοφία ἔμαθε τί ἔκανε καὶ πού βρισκόταν ὁ Πάνος τῆς καὶ πόσο ἦταν εὐχαριστημένη ἀπ' αὐτὸν ἢ κυρία του.

Πολλὲς φορές ἀκόμα εἶπε «δόξα σοὶ ὁ Θεός» τέλος πήρε τὸ γράμμα καὶ τὰ λεπτά, εὐχαρίστησε τὸν καλὸ παπὰ πού τῆς τὸ διάβασε καὶ γύρισε με τὰ παιδάκια τῆς στὸ καλυδόσπιτο, γεμάτη χαρὰ κι' εὐτυχία.

Ἐκεῖνες οἱ εἰκοσι δραχμῆς πού τῆς ἔστειλε ὁ φιλόστοργος γιὸς τῆς, τῆς φάνηκαν ἀληθινὸς θησαυρός. Ἀπὸ τότε πού πούλησε τὸ χωράφι τῆς, δὲν εἶχε ἰδῆ τόσο χρήμα μαζεμένο στὰ χέρια τῆς.

Ἀγόρασε ὕψωμα γιὰ νὰ ντύσῃ τὸ μικρότερο τῆς παιδί, πού ἦταν σχεδὸν γυμνὸ πλῆρωσε ὅσα χρῶστοσε στὸν ἄνθρωπο πού τῆς ἔδινε ἀλεύρι καὶ φύλαξε τὰ ὑπόλοιπα «μετὰ φόβου Θεοῦ», νὰ τᾶχη γιὰ τίς ἀνάγκες τοῦ σπιτιοῦ.

Δὲν τόξερε πὸς μπορούσε νὰ τὰ ξοδέψῃ κι' ἔλα, γιατί ὁ Πάνος σὲ λίγο θὰ τῆς ἔστειλε κι' ἄλλα.

Καὶ νά, σ' ἓνα μῆνα πάλι, ὁ Μιχάλης ὁ ταχυδρόμος τῆς πῆγε κι' ἄλλο γράμμα με χρήματα.

Ἐ, αὐτὴ τὴ φορά, ἡ κυρὰ-Σοφία δὲν τοῦ εἶπε πὸς ἔκανε λάθος, οὔτε ρώτησε ὕστερα τὸν παπὰ-Χαράλαμπο ἂν οἱ δεκαπέντε δραχμῆς πού εἶχε μέσα τὸ γράμμα, ἦταν δικῆς τῆς.

Κι' ἀπὸ τότε τακτικὰ ἢ χῆρα εἶχε τὸ χαρτζιλίκι τῆς.

Γιατὶ ὁ Πάνος ἐξακολούθησε νὰ κἀνῃ τὴν διηρησία του καλὰ κι' ἡ κυρὰ Χρυσόχρη τοῦ αὐξάνει κάθε τόσο τὸ μισθὸ του. Ὡς τὸ τέλος τοῦ χρό-

νου ἔπαυρε δεκαπέντε δραχμῆς τὸ μῆνα, ἔπειτα εἰκοσι κι' ἀργότερα εἰκοσιπέντε. Τὸ καλὸ παιδί τίποτα σχεδὸν δὲν ἐξόδευε γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Οὔτε εἶχε ἀνάγκη, ἀφοῦ στὸ σπίτι τὸν ἔντυναν καὶ τὸν ἔτρεφαν στὴν ἐντέλεια. Καὶ γλυκὰ ἀκόμα, πού τὰγαποῦσε σὰν παιδί, τοῦ ἔδιναν. Καὶ παιχνίδια ἀκόμα, ἂν τοῦ ἔμνε κιορὸς νὰ παίξῃ λίγο σὰν παιδί, εἶχε τὰ παλιὰ τοῦ Πέτρου, πού τοῦ τὰ ἐχάρηζε εὐχαρίστως. Καθὼς καὶ βιβλία, γιὰ νὰ βλέπῃ τίς ζωγραφικὰς καὶ τὰ γράμματα. Τὶ θὰγόραζε λοιπὸν με δικὰ του λεπτά; Πράγματα ἀχρηστά, περιττά, μόνο γιὰ νὰ πετάξῃ τὰ λεπτά του; Μὰ ὁ Πάνος δὲν ἦταν τέτοιος σπάταλος κι' ἀνόητος. Ἀγαποῦσε τὴν οἰκονομία ὅπως τὴν τάξη. Ἀγόρασε λοιπὸν ἓνα ὄρατο κουμπιάρ, —τὸ μόνο πρᾶγμα πού ἀγόρασε, — καὶ ἔς αὐτὸν ἔρριψε τώρα τὰ χρήματά του, ὄχι πιά πεντάρης καὶ δεκάρης, ὅπως τὸν καιρὸ πού ἦταν βοηθὸς τοῦ

Στάθανα, ἀλλὰ φράγκα, πεντόφραγκα ἀσημένια, καὶ κάποτε δεκάφραγκα κι' εἰκοσάφραγκα χρυσά.

Στὸ τέλος κάθε μηνὸς, δταν ἔπαυρε τὸ μισθὸ του, ἢ πρῶτῃ του φροντίδα ἦταν νὰ ξεχωρίσῃ δεκαπέντε δραχμῆς πού τίς ἔστειλε τακτικὰ τῆς μητέρας του καὶ τὰ ἄλλα τάρριχε στὸν κουμπιάρ του.

Ἦταν ἀληθινὰ εὐτυχισμένος.

Συχνὰ θυμόταν τοὺς παλιούς του συντρόφους, τὸ Στρατὴ καὶ τὸ Θανάση, καὶ συλλογιζόταν πὸς αὐτὰ τὰ κακόμοιρα τὰ παιδιὰ θὰ ἐξακολουθοῦσαν νὰ γυρίζουν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ, μαῦρα σὰν ἀραπάκια καὶ κακοντυμένα, νὰ κοιμοῦνται στὸς στάβλους, νὰ τρώνε ξερὸ φωματόρι καὶ νὰ παίρνουν δυο-τρεις δεκάρης τὴν ἡμέρα... Πὸς θὰ ζήλευν, ἂν τὸν ἔβλεπαν τώρα με τὴ στολή του, με τὰ κόκκινα τοῦ μάγουλα καὶ προπάντων με τὸν κουμπιάρ του!...

«—Εἶχα τύχη, ἔλεγε μέσα του, εἶχα τύχη. Ἐφυγα γυρεύοντάς τη καὶ τὴ βρήκα!»

Ναι, ὁ Πάνος εἶχε τύχη. Μὰ εἶχε καὶ μερικὰ προτερήματα πού ἡ μετριοφροσύνη του δὲν τὸν ἄφινε νὰ τὰ ἰδῇ. Χωρὶς αὐτά, τί θὰ τοῦ χροῖσμευε ἡ τύχη πού βρήκε; Μήπως θὰ τὸν κρατοῦσε στὸ σπίτι τῆς ἢ κυρὰ Χρυσόχρη; ἂν δὲν ἔβλεπε ἀμέσως τί καλὸ κι' εὐγενικὸ παιδί πού ἦταν κι' ἂν δὲν ἀκούγε τὴν ἱστορία του, πού μαρτυροῦσε τόση φιλοστοργία, τιμιότητα κι' εὐσυνειδησία;

Αὐτὰ τὰ προτερήματα ἔκαμαν τὴν τύχη τοῦ Πάνου, κι' ἴσως ἦταν προτερήματα πού δὲν τᾶχαν τόσο πολὺ οὔτε ὁ Στρατὴς οὔτε ὁ Θανάσης... Ἔτσι κι' ἐκεῖνοι ἦταν ἀξιοὶ τῆς τύχης τους, ὅπως κι' ὁ Πάνος τῆς δικῆς του.

Ὅπωςδὴποτε, κι' ἐκεῖνοι δὲν ἦταν δυστυχημένοι ὅσο τοὺς ἐνόμιζε ὁ παλιὸς τους σύντροφος καὶ τοὺς λυπάταν. Εἶχαν τὴν ἐργασία τους καὶ προόδευαν μ' αὐτὴ. Μιὰ μέρα, ὕστερ' ἀπὸ δυο-τρὶα χρόνια, ἀνταμώθηκαν κατὰ τύχη. Ὁ Πάνος, με τὴν κυρὰ Χρυσόχρη καὶ με τὸν Πέτρο, ἦταν ἐκδρομὴ στὸ γειτονικὸ χωριό.

«—Θὰ κἀνῃς λάθος, δὲ θάναϊ γιὰ μένα τὸ γράμμα...» (Σελ. 373 στ. β')

(Ἔπεται συνέχεια)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΤΡΑΤΑ

Προχθές, μόλις βγαίναμε από την καρμλίνα μας, — έγω, ή μαμά και ή μικρή αδελφή μου, — κι' έτοιμαζόμαστε για τὸ σπίτι, — είχαμε δά και μιά πεύνα ύστερα από τὸ μπάνιο! — νά και βλέπουμε από μακριά τήν τρατά.

«Παιδιά, μάς βγάλει ή μαμά, πᾶμε νάγοράσουμε φρέσκα ψάρια;»
 «Ακοῦς ἐκεῖ! Ἄμωσος ξεχάσαμε και τήν πεύνα μας κι' ὄλα.» Ἐβγήκαμε, τρέξαμε και φωτήσαμε ἕναν ψαρό, που θά ἔβγαυε ή τρατά. «Στου Ἰαμασκηνού» μάς λέει. Μετά δέκα λεπτά είχαμε φθάσει ἐκεῖ. Ἐκείνη δά τή στιγμή κι' οἱ ψαράδες βγαίνανε από τή βάρκα τους κι' έτοιμάζανε τὰ σχοινιά.

Σέ λίγο, ή δουλειά ἀρχισε. Τά σχοινιά τί ὄντημά που τὰ τραβούσαν! Και ὅσο που φαινόταν κουρασμένοι! ὄλο γέλια, τραγούδια και χαρές. Μά δέν ὄντατε και μάς; Στήν ἀρχή, με τὸ ὄρατο θέαμα, διασκεδάσαμε και ξεχούσαμε πᾶς πέναινε. Ἄλλά ὄστερα ἀρχίσαμε νά βασιγιάμαστε και νά θυμιώμαστε τὸ σπίτι και τὸ φαί... Ἡ ὄρα μία, μᾶλισ, και τὰ δέχτα ἀκόμη νά φανούν. Και ὁ ἥλιος καιεῖ, κολλῶ. Ἡ ὄρα δύο. Τίποτα ἀκόμη. «Νά φύγομε!» φωνάζουμε ή αδελφή μου κι' ἔγω.

— Δέν μου λέτε, σᾶς παρακαλῶ, ρώτησα ἕναν ψαρά, θ' ἀργήσατε ἀκόμα; — «Κουράστηκες εἶ, που μάς βλέπει. Μά ἔμεις, που δουλεύουμε;» ἦταν ἡ ἀπάντηση.

Στις τρεῖς τελοσάντων φάνηκε τὸ τελευταῖο βαρέλι και σέ λίγο τρέχουν ὄλο, σαλαβουτοῦν στά νερά και τὰ δίχτυα κλείνουν. Ἐτοιμάσαμε τὸ πανεράκι μας και πλησιάσαμε και μεῖς.

Πᾶς σπαρταροῦν τὰ καίμενα τὰ ψάρια!

Ξεμνήσαμε και γὰ τὸ σπίτι. Δέν κατάλαβα πᾶς ἐφθάσαμε, γιατί από τήν πεύνα δέν ἔβλεπα μπρός μου. Ἄλλά τί τὰ θέλετε! Ὅλα μάς πληρώθηκαν με τὸ παραπάνω. Πρώτα — πρώτα με τὸ ὄρατο θέαμα τῆς τρατας, και ἔπειτα με τὰ φρέσκα ψάρια, που τὰ φάγαμε με μιά θαυμασία ὄρεξη.

Πολεμιστῆς τῆς Πατρίδος

Η ΚΑΛΥΒΑ

Πέρα στον κάμπο, στην πλαγιά τοῦ βουνού, ἀνάμεσα στά ἔλαια και τὰ θυμάρια, μέσα στον καθαρὸν ἀέρα, κοντά τὸ ποτάμι με τὰ γάγγρα νερά, είναι κτισμένη μιά καλύβα.

Νά ή Ζωή στην ἔρημιά!
 Χαράματα. Ὁ ἥλιος ροδίει στον ὄριζοντα, τὰ πουλιά φάλλουν στά δέντρα, τὸ ποτάμι ἀρροχολῶ τὰ νερά του κι' ή πετροπέδικα λοῖζεται στην πάχη. Πατέρας και γιὸς κινῶν από τήν καλύβα γὰ τὰ χωράφια.
 Σουρούπωμα. Ὁ ἥλιος ματωμένος κρύβεται πίσω ἀπ' τὸ βουνό, τὰ πουλιά τελειώνουν τὸ μελω-

δικὸ τους κελᾶδιμα, τὸ θυμάρια σκορπάει τή μυρουδιά του, κι' εἴθυμο, χαρούμενο, πατέρας και γιὸς γυρνᾶνε στην καλύβα.

Πέρα στον κάμπο, στην πλαγιά τοῦ βουνού, ἀνάμεσα στά ἔλαια και τὰ θυμάρια, ἔχει κτισμένη ή εὐτυχία τή φωλιά της...

Ἑλληνικὸ Ἰδιανὸ

ΤΟ ΛΕΥΚΟΜΑ

Τὰ τωρινά μας ὄμορφα χρόνια θά περάσουν. Ὑστερα από λίγο, δέν ὄμαστε πιά μικρός; και ὄστερα από λίγο ἀκόμα, ὄτε νεές δέν ὄμαστε...

Ζαρωμένες και κωμουςιασμένες από τὰ γηραιά, με τὰ ἔγγονα μας τριγύρω, θά καθόμαστε και ὄ' ἀναπολοῦμε τὰ παλιά μας.

Ἀδὴν τήν ἐποχή, καλές μου φίλες, ἔχω πάντα στοῦ νοῦ μου, τήν ὄρα που γράφα ὄς κανένα λευκόμα σας... Ὁ, ναι! Στά ἀμέριμα μαθητικά μας χρόνια, στά τρελλά νεύατα, στις τόσες ὄραιες φροντίδες τῆς ζωῆς, τὸ λευκόμα δέν χρωιάζεται, τὸ λευκόμα είναι περὶ τὸ. Μά σᾶς γεράματα είναι ἀναγκαῖο!

Φαντασθῆτε, ἀγαπημένες μου, τήν ἐποχή ἐκείνη νά διαβάζουμε τὸ λευκόμα μας! Πᾶσες σιαγμές γλυκείες θά μάς χαρίζουν τὰ ὄμορφα και χαριτωμένα λόγια του! Πᾶσες ἀνάμνησες θά μάς φέρονουν τὰ λεπτά και γεμάτα μυρωδιά κοριτσιάτικα ὄνόματα!

Ὁλη ή ποθητή ὄμορφιά τῶν νεύατων θά ξαναρχεται ζωηρή στη σκέψη μας και ὄλα θά τὰ θυμόμαστε...

Εὐτυχισμένες και χαρούμενες, καλές μου φίλες, σᾶς ἔρχομαι νά φθάσετε τήν ἐποχή ἐκείνη.

Ἀφελῆς Κυπριοπούλα

Ο ΝΤΟΥΒΡΑΣ

Γαῖδουροκαβαλαρία! Τί ὄραία διασκεδάση! Ἐμείς, τὰ παιδιά, μικροτά, οἱ μεγάλοι, γυναίκες κι' ἄντρες, πάρα—πίσω. Εἴμαστε τῶσος οἰκογενεῖς. Τί χαρές! Τί εὐθυμολογίες! Τί τρέλες! Τί πεοίματα! Τί κλάματα! Τί γέλια! Ὅποιος μάς ἔβλεπε, θά μάς ἔπαινε γὰ τρελούς.

Ἀνεβαίνουμε λόφους, και κορδονόμαστε πάνω στα γαῖδουράκια σάν μεγάλοι Ναπολεόντες!... Φτάνουμε στο κοραοῦλι, (στην τελευταία κορφή), κι' ὄλων μας τὰ στόματα ψιθυρίζουν μιά λέξη γεμάτη χαρά και λαχτάρα:

Ὁ Ντουβράς!
 Τρέχουμε τώρα περισσότερο. Ἐπιτέλους φθάνουμε σένα μοναστηράκι. Ἐκεῖ μπροστά του είναι μιά μικρή πλατείτσα, ὄπου και σταθίμασε. Τὸ τί βλέπουμε, μόνο ἕνας ζωγράφος, και τὸ τί αἰσθανόμεθα, μόνο ἕνας ποιητής, θά μπορούσαν νά παραστήσουν. Καθόμαστε στον ἦσκιό μας

καρδιάς και ἀπολαμβάνουμε τὸ ἔξοισο θέαμα.

Βλέπουμε ὄλον τὸν κάμπο, από τή Βέρροια ὄς τή Θεσσαλονίκη, με τίς δενδροφυῖες του, τούς ἀγρούς του και τούς ὄσο ποταμούς; Ἄλλάκιονα και Ἄξιο.

Τρώμε με ὄρεξη και ὄς τὸ βράδυ διασκεδάουμε με χίλια παιχνίδια.

Σιγά — σιγά οἱ τελευταῖες ἀκτίες τοῦ ἡλιου ἔσβησαν.

Ξεκινούμε γὰ νά γυρίσουμε, ἀλλά ὄχι με τήν ὄδια φαυρότητα που είχαμε. Φθάνουμε, ὄταν ή Βέρροια είναι πιά βυθισμένη σέ ὄκότος βαθῶ...
 Κερυνέζος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Μαμά: — Φθάνει, Λιλή, ἔραγες πᾶρα πολλά μῆλα!
 Ἡ Λιλή: — Ὁχι, μαμά, δέν μου πόνεσε ἀκόμα ή κοιλιά μου.
 Ἐστέλλη ὄπό τῆς Ροδοδάφνης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 201ΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΤΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ (Β' ἔξαι. 1922—Α' ἔξαι. 1923)

Εἰς τὸν Διαγωνισμόν αὐτὸν ἔλαβαν μέρος τόσοι πολλοί, ὄσοι εἰς κανένα προηγουμένον. Με τῶστο πλῆθος, τ' Ἀποτελέσματα δέν ἦτο δυνατόν νά δημοσιευθοῦν κατά τὸ μέχρι τοῦδε σύστημα, δηλαδή με τούς τρεῖς ἀριθμούς, τούς συνοδειόνας κάθε ὄνομα. Ἐκτός που θά ἐχοσιάζετο ὄλόκληρη σελίδα, μά θά ἦταν και ὄρεγά ἀναιρό, γὰ τὸ πλῆθος τῶν ἰσοδύναμων που θά παρουσιάζουν, σέ ὄλο ἔληος ἀριθμούς, τούς ἴδιους ἀριθμούς. Π.χ. στη Μεγάλη Τάξη, οἱ ἔχοντες 20—12 [16E] είναι ἀπάνω από δεκαπέντε.

Γενικῶς παρατηρῶ, ὄτι σ' αὐτή τήν Τάξη προπᾶντων, ὄπου διαγωνίζονται οἱ μεγαλύτεροι, από 16 ἔτων ὄς 20 και... και... οἱ διαφορῶς τῶν Συλλογῶν ἦταν ἔλαγιστες. Κι' ὄλες σχεδόν τόσο καλές, ὄστε νά μῆν ὄπαρουν γὰ ή Γ' Ἐπεινο και γὰ Εὐφημο Μνεῖα! Ὑπ' αὐτοῖς τούς ὄρους, βλέπεται, ή λεπτομερῆς βαθμολογία κατανεῖ περὶ τῆ πολυτέλεια. Γ' αὐτὸ και γὰ οἰκονομία χώρου, παραλείπονται οἱ τρεῖς ἀριθμοί. Καί, εἰς ἀνδείξει τῆς βαθμολογίας, οἱ διαγωνιζόμενοι σέ κάθε Τάξη, ἔκτος τῶν βραβευμένων, διαιροῦνται εἰς ὄμάδας Α', Β', Γ' Ἐπεινο και γὰ Εὐφήμου Μνεῖας, σημειομένου ἀπλάος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Εὐφῶμων κάθε ὄμάδος, ὄπως γίνεται και εἰς τούς ἄλλους Διαγωνισμούς. Καθεῖς λοιπὸν εἰμπορεῖ νά κινήν περὶ τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιτυχίας του, από τήν ὄμάδα, εἰς τήν ὄποιαν κατετάχθη, από τήν σειράν που ἔλαβε, — ὄιστι κάθε προηγούμενος είναι φυσικῶ ἀνώτερος ή τουλάχιστον ἴσος με τὸν ἔπόμενον, — και από τὸν ἀριθμὸν τῶν Εὐφῶμων του.

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΕΙΣ (Οἱ από 16 ἔτων και ὄνω, καθῶς και οἱ μῆσημειώσαντες εἰς τὸ τετραδίου τῆν ἡλικίαν των).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Φλόγα** [20E]. — (Ἐπίσης Διαγωνισμῶ: **Μεγάλη Ἑλλάς** [20E]).

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Ὀνίμος Κρίνος** [20E]. — **Ἀγοροῦδίτου** [20E].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Ἰωάννης Φέξας** [18E]. — **Πλανόδιος** [18E]. — **Ἰωνικός Ὀυρανός** [17E].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, από [16E] εἰς ἔκαστον: **Θαλασσοπούλι**, **Κίτσος**, **Κατρινός Ἀστὴρ**, **Ἰππόλυτος**, **Ψύλλος**, **Κυρατίτσοσα Κυανόλευκος**, **Ντόριαν Γκρέβ**, **Ἀρμόνιος Στρατηλάτης**, **Νανουρίστρα**, **Νέδων**, **Καλαματιανὸ Λουλοῦδι**, **Πατρική Ἀβρα**, **Ἀφροσπεφανωμένο Κῆμα**, **Ἐλευθερο Πουλι**, **Κεραυνός**, **Ἄγγελος Μαραθῆνος**, **Χρυσανθή**.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, από [12E] εἰς ἔκαστον: **Ἄτυχος**, **Ἄθροος Ὀυρανός**, **Πακαρούνα τοῦ Ἄγροῦ**, **Σαπῶς**, **Ρεναῖος**, **Ἀκκροπόλιτος Ζωή**, **Ἡλέκτρα**, **Ἡρα**, **Ἄρμα τοῦ Ἠλίου**, **Λυπημένος**, **Ὀνερο τῆς Κόπρου**, **Προαίτιος Πέθος**, **Ἰππερήφανος**, **Ἑλλην**, **Ἰσοκρίτος Κρητικὸπούλο**, **Ἄπτερος Νίκη**, **Καμῆλια**, **Ριφοκίνδυνος**, **Ἑλληνικὸν Ἀποθῆμα**, **Ἀλατσακτιανὴ Καμῆλια**, **Φιλελεύθερη**, **Ἑλληνοπούλα**, **Κερανοῦδὸλον Βλάμα**, **Φρόνιμο Ζαῖνον**, **Ρέδο**, **Ἀφρόκρητο**, **Κωνσταντὸν Πολυλάου**, **Μικρός Ἀθηναῖος**, **Γέρω-Ἄηρος**.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΕΙΣ (12 — 15 ἔτων).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Κυρατόδης Εὐρώπος** [20E].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Βασίλειος Ἀδάμας** [20E]. — **Γατίτσα** [18E].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Χλόη** [18E]. — **Πανταχῶ Παρών** [17E]. — **Πουλί τῆς Καταγίδος** [17E].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, από [16E] εἰς ἔκαστον: **Γεώργιος Ν. Μεταξᾶς**, **Ἰωνική Ἀβρα**, ή **Φιλομαθῆς**, **Κική**, **Πικροδάφνη**, **Γριφοπίτσογ**, **Κωνσταντιναρος**, **Ἀεονόρθος Πατρινός**, **Μαγευτικός Βέσπορος**, **Φρέουλα**, **Ἄλκιος**, **Μικρός Κίτσος**.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, από [12E] εἰς ἔκαστον: **Φαληρικὴ Ἀβρα**, **Ψαριανὸ Ναυτοπούλο**, **Φέραλιος**, **Τσουκνίδα**, **Ἀργυφῶς**, **Ἀργοναυτῆς**, **Ἀάτρης**, **τῆς Φῶσος**, **Μυστηριώδης Ἰππεῦς**, **Κεφαλλωντοπούλα**, **Σαρ Ραβηγγάρ**, **Κόρη τοῦ Ταυνέτου**, **Τελευταῖος Παλακολόγος**, **Βοσκοπούλα**, **τῆς Ἰδης**, **Χάχας**, **Περωτός Ἰπποτῆς**, **Μπουμπουλίνα**, **Σκόρος**, **Δασοδικός Ἀστὴρ**, **Κουνέλης**, **Βυζάντιον**, **Ναυπλικός Ἀστὴρ**, **Παῖδι τοῦ Μέλλοντος**, **Πυροβολαῖτα**.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, από [10E] εἰς ἔκαστον: **Ἀρχικλαμπουριστής**, **Ἡλιος**, **Ἀκκίλας**, **Ἀρουραῖος**, **Πανελλήνιον Ὀνειρον**, **Πανελλήνιος Ἐνωσις**, **Σταρκιὸς τῆς Ἀδῆς**, **Θάμα**, **Ἀλιθ Ὀ**, **Λυκοτομῆρον**, **Κακοθηραῖος**, **Διαβολαῖ τῆς Ἡλιουπόλεως**, **Ἀστροπελέκι**, **Ἐλευθερός Θράξ**, **Γῆ τῶν Φαϊάκων**, **Διαδῆτης**, **Ματωμένο Ἀκρονόλαδο**, **Νωπή Ἀδῆνη**, **Χαμνι**, **Γεώργιος Ι. Μανουσόπουλος**, **Ι. Γρηγορόπουλος**, **Πανόβρογος Ὀδυσσεύς**, **Πάτερ-Σέρογος**,

Ψοχή τοῦ Παλατολόγου, Ἀρχιτεμπίλης, Πανελλήνιος Πέθος.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ, από [8E] εἰς ἔκαστον: **Καθούρ**, **Βισμαρκ**, **Υἱὸς τῆς Νυκτός**, **Ἐνδοξος Ἑρως**, **Εὐδαίσιος Πόντος**, **Σμυρνωτικὴ**, **Γαλανόλευκος**, **Κόρης τοῦ Μονεχρίστου**, **Ἰεσῶδες Μακεδόνων**, **Ἴων Τσουκνιδῆς**, **Φιλελεύθερος Κερκυραῖος**, **Ριγολέττος**, **Ἴων**, **Σαυσελλῶρ**, **Θλυμμένος Κίτσος**, **Σφαιριστής**, **Πληγωμένος Ἀέων**, **Υἱὸς τῆς Αἰολίδος**, **Φρέξος Δ. Πάξης**, **Φλοκίτα Ἑλλάς**.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΕΙΣ (ἀπό 11 ἔτων και κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Φρού-Φρού** [18E].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Ἀφρομένο Κῆμα** [17E]. — **Ἀσπερο Συνηφάνι** [17E].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Ἐπιτή** [16E]. — **Ἄγῶς Ἀξιώτης** [15E]. — **Ἀσπερούλα** [14E].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, από [12E] εἰς ἔκαστον: **Κρητικὸ Προσκοπῆκι**, **Νικ. Γ. Βελαφράς**, **Ἐνοσφῶν Ζηχαριῶδης**.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ: **Μακάνδρος** [10E]. Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ: **Ἐμμ. Χρ. Μανσῶλας** [9E].

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: **Παλαργός** [8E]. — **Σκουρ. Ι. Σουρῶφ** [5E].

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, Ἀθῆναι, 38 ὄδος Ἐδουαρίδου τῆν 7 Νοεμβρίου 1923

ΚΑΘΩΣ εἰδεται στην τετάρτη σελίδα, σᾶς προσκαλῶ από σήμερα νάκαθεώσατε τή συνδρομή σας γὰ τὸ 1924. Ἐλπίζω πᾶς καθίνας θά τὸ κἀν ὄσο πὸ γρήγορα μπορεί και χωρίς νά περιμένῃ ἄελτιον ἔγγραφή, που μπορεί νά μωράτω ἀργότερα, ἀλλά που δέν είναι καθόλου ἀπαραίτητο. Γιατί ή παραγγελία τῆς ἀνευθέρως γίνεται ἔξωριστα και με γράμμα, με δελταῖο ή κι' ἀπλάος εἰς τὸ ὄλοκομμα τῆς ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, που είναι πάντα ὄ ασφαλέστερος τρόπος ἀποστολῆς χρημάτων. Σᾶς θυμίζω ἀκόμα, ὄτι στην παραγγελία σας, και δέν είναι νά κολλᾶτε και μιά τυπωμένη ἔγγραφή τῆς ταμίας, με τήν ὄποιαν σᾶς στέλνεται τὸ φύλλο, γὰ νά ἔλεπω ἀμῶσως τῶνομά σας, τῆ διεύθυνσῆ σας κτλ.

«ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ». — Ὑστερ' από τήν «Διᾶλλασι», τὸ ἀρχαιότερο περιοδικὸ που ὄπαρχει στην Ἑλλάδα, που φαίνεται πᾶς εἶναι «Αἰ Μοῦσαι» που μῆσαν αὐτὸν τὸν μῆνα στο 32ον ἔτος. Τὸ περιοδικὸ αὐτὸ τὸ ἐκδίδει στη Ζαῖνονθο ὄ διακερπῆς ἰστοριογράφος κ. Α. Χ. Ζῶγος κι' είναι ἄσμαν, ὄρατο και χρησιμῶτα γὰ τή φιλολογική, τῆ χρονολογική ή βιβλιογραφική, ἄλλά προπᾶντων τῆν ἱστορικῆ του ὄλη. Συγγαίρω τὸν ἀγαπητο συνάδελφο γὰ τή ἀναντῆ εὐδελκμηση τοῦ πολυτίμου ἔργου του και τὸ εὐχομαι νά πραγματοποιησῆ κάθε πρόδο και στο μέλλον.

Ὁ Μάργος Μπότσορης μὸς γράφει: «Ἦν' ἔγω πολλούς ἔκουσα, — καθῶς γράφει κι' ὄχι. Φάιδων, — και μάλιστα μορφωμένους ἀνθρώπους, καθηγητάς κτλ. νά λέγουν ὄτι

αἰτία τῶν χυδαίων ἐκφράσεων που μεταχειρίζονται τὰ παιδιά, είναι ή δημοτικὴ γλῶσσα που διαβάζουν τώρα στο σχολεῖο. Ἄλλ' αὐτὸ είναι μιά πλάνη, γιατί χυδαία γλῶσσα δέν ὄπαρχει, κι' ή καλύτερη, ή ὄκολότερη γλῶσσα που μπορεί κινεῖ νά ἐκφράσῃ, νά γράψῃ μ' αὐτή ὄτι σκεπεται καλύτερα, — κι' εὐγενικότερα προσῶτω, — είναι ή δημοτικὴ, φτάνει μόνο νά τῆν ἔξῃ.» Πολὸ σωστά!

Κι' ἔγω εἶμαι χαρούμενη, **Ἀλησμόνητη Σμύρνη**, που σέ ἔξαναβρισκα και σ' εὐχαριστῶ πολὸ γὰ τὰ κλέβ λόγια. Ναι, ὄς τῆν Γ' τοῦ Γυμνασίου ή ἑλληνικὴ μόρφωση δέν είναι ἀριστὴ ἀλλά σὸ, που ἔχεις τόσο ἔζηλο, μπορείς νά τῆν συμπληρώσῃς μόνῃ σου, διαβάζοντας ἀρχαῖους συγγραφᾶς, χωρίς νά παραμύλης και τὰ μαθημάτα τοῦ Γαλλικοῦ σχολεῖου. Τὸς ἑλληνας συγγραφᾶς θά τοῦς διαβάζῃς, ἐνωσεται, στο πρωτότυπο, με τήν βοήθεια λεξικοῦ, σχολίων ή και μεταφράσεων. Στῆν ἀρχή, δὸς σελίδες τῆν ἡμέρα ἀρκοῦν. Ὑστερα, χωρίς κόπο θά διαβάζῃς περισσότερες. Κι' ὄς τὸ καλοκαίρι, στις διακοπές, θά μπορείς νά διαβάξῃς ὄλοκληρο ὄραμα τοῦ Σοφοκλέους σέ μιά μέρα.

Τὸ γράμμα σου, **Νέρκισος**, με συγκίνησε. Ἄλλά τί νά σου πᾶ! δέν μπορῶ θέβαινα νά θυμοῦμαι λεπτομέρεια σου, φέτος και πέρου, ὄραῖοτα γράμματα, ἦταν πολὸ ἐκτενῆ, και με λῆνη μου — πιστεύω το, — τὰ ἀπέρριπτα. Ἄν δέν ἀπτεῖται μάλιστα, ἔν ἄν' αὐτά, γὰ νά σέ ικανοποιήσω, τὸ ἔσονται μῆσος και τὸ ἔδημοσώσω. Ἡ κᾶνω λάθος; Ἐνωσις; ὄμως ὄτι δέν μπορῶσα νά κᾶνω διαρκῶς αὐτῆ τῆ δουλειᾶ. Ἐπειτα και ἔν ἄλλο: γενικῶς τὰ κομμάτια σου δέν ἦταν παιδικά. Και καθῶς ἔξῃς, τὰ παιδικὰ προτιμοῦσα και προτιμᾶ.

Ἐνωσις σου, **Ἀκαλανθῆς**, κι' ὄπως τόρα θαρῆθηκε τὸ παρατεμένο αὐτὸ καλοκαίρι, σέ λίγο θά βρεθῆς τὸ κρῶ. — Ἄδῆ εἰς τὰ καλύτερα Παιδικὰ Πνεύματα, δηλαδή αὐτὰ που τὰ κᾶνται κανεῖς ἔκ τοῦ φυσικοῦ, που σ' ἀρπάζει από τῆ γῆρας τὸ ζωῆ. Μιά ἀπρόστυτη ἀπάντηση ἔνός μικροῦ παιδιοῦ, μιά κουταμάρα ή ἀρηρημάξ ἔνός πᾶο μεγάλου, μιά ἀφέλεια μικρῆς ὄπρητῆς κτλ. κτλ. Κι' ὄταν προσῆχη κανεῖς, βρίσκαι πολλὰ τέτοια νοσημότατα. Τὸ ἔξῃω τόρα πᾶς ὄκολότερα και προχειρότερα είναι νά τὰ βρῃς κτλ... σὸ παιδικὸν μου τόμοις. Ἄλλῃ ἀξία ὄμως ἔχει τὸ καινούργιο, τὸ ἀδημοσίευτο Παῖδ. Πνεῦμα, κι' ἄλλῃ τὸ ἀντιγρημμένο...

Ὁραῖος Ἐπιστολῶς μὸς ἔστειλαν ἀδὴν τήν ἔδομαδα και οἱ ἔξῃ: **Δοξαμένη Φουσανέλλα**, **Μικρός Ἀθηναῖος**, **Πίπης Κόπιτσας**, **Λεωνῆς Γλάρος**, **Βασίλειος Ἀδάμας**, **Ἀροσούλα τῆς Ἀγῆς και Μεγάλη Ἑλλάς**. — Ἐξῆτέλεσα τᾶς παραγγελίας των και τὸς εὐχαριστῶ ὄλους γὰ τὰ καλά των λόγια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Ε. Σ. Ε.

Ἀποσπᾶται: «Ἐπίδα» και «Τσοπάνης», 1ο και 2ο τοῦ Ταλ-

κάβ. Είναι πλάνη νά νομίζουμε, και νά γράφουμε γι' αὐτὸ ὄλοκληρο ποίημα, πᾶς ἕνας τσοπάνης ἔξ ὄλοσῶλου ἀμέριμος, χωρίς φροντίδες και σκέψεις, ἔξω από τὸν κόσμο κι' ἀπ' τῆ ζωῆ. Ὅσο γὰ τῆν «Ἐπίδα», κοινὸ μοιχῆσι μάλιστα μ' ἕνα τῆς Μήτσας Παπαγεωργίου που ἔδημοσώσα προ καιροῦ. Και τὰ δύο ὄμως ἀρκατὰ καλά στιχογραμμένα, που θά πᾶ ὄτι ἔμα: ὄ **Ταλκάβ** βρῆ ἕνα καλὸ θέμα, θά γράψῃ ἕνα καλὸ ποίημα. — Στῆ ὄδση τοῦ «Ἡλιου», 1ο τοῦ **Πίπης Κόπιτσα**. Ἄσους κι' Ἄκατολῆς... ἀπγορευοῦνται. Ἄφῃστε τοῦς ὄρανους και κοιτάτε τῆ γῆ, τῆ ζωῆ, τοῦς ἀνθρώπους. — Ἄσους ψυχῆς! 1ο τῆς **Δοξαμῆς**. **Φουσανέλλας**. Ἀκρογιάλια, κιβάρες, μαυρισμένες ψυχῆς που τραγουδοῦν. Ἄ, μπά, μπά! τέτοια θά βᾶκοῦσῃς στῆ Σελίδα. Μ' αὐτὰ είναι τὰ παιδικὰ που τῆτῃσαι; — **Χιγῶπορος**, 1ο

